

BRYONORA

ZPRAVODAJ BRYOLOGICKO-LICHENOLOGICKÉ SEKCE ČSBS

číslo 1

řídí Z.Soldán (mechorosty) a J.Liška (lišejníky)

(prosinec 1988)

Ú v o d e m

Dvacet členů ČSBS zajímajících se o mechorosty a lišejníky podalo hlavnímu výboru žádosti o založení vlastní sekce. Hlavní výbor je doporučil a valné shromáždění zřídilo dne 29.2. 1988 bryologicko-lichenologickou sekci ČSBS.

Zájemci o členství v této sekci se sešli dne 25.4. 1988 v Praze a podle článku 30 stanov ČSBS zvolili výbor sekce ve složení: předseda V.Pospíšil, místopředseda I.Pišút a jednatel I.Novotný. Zároveň nastínili základní směr činnosti sekce: přispívat k rozkvětu bryologie a lichenologie v Československu tím, že bude všemožně podporovat odborný růst svých členů a získávat nové zájemce o tyto obory. Hlavním spojovacím článkem mezi členy sekce i případnými zájemci o bryologii a lichenologii bude tento zpravodaj.

V.Pospíšil

Bouřlivý rozvoj kryptogamologie ve světě a zároveň zvyšující se snaha o poznání ekologických problémů způsobily, že vzrostla jak společenská prestiž tohoto oboru ve světě, tak i zájem veřejnosti o některé jeho aspekty. Bryologický i lichenologický výzkum má v Československu dlouhou tradici. Studium kryptogam však v minulosti zdaleka nebylo omezeno pouze na úzký okruh profesionálů (ba naopak byli spíše výjimkou), ale opíralo se o početnou základnu nadšených amatérů (především mezi učiteli), z nichž se mnozí stali vynikajícími odborníky. Tato tradice však byla poněkud přerušena; pozměnil se charakter učitelské práce, prohloubila se specializace vědecké práce a všem lidem se v moderním věku nedostává času. Navíc vzrostlo množství informací; na jedné straně je jich tolik, že činí problémy je zpracovat, na druhé straně je obtížné potřebné informace získávat.

Těžko čekat od nové vzniklé sekce zásadní změny situace. Naše cíle jsou skromější, nicméně vyžadují dlouhodobou práci:

- propagace oborů v odborných botanických kruzích
- propagace oborů v široké veřejnosti a popularizace výsledků
- získání a podpora amatérské základny
- koordinace výzkumu
- mezinárodní spolupráce (zejména se státy střední Evropy).

O dosažení těchto cílů bychom chtěli usilovat jednak organizováním speciálních akcí (exkurze, floristické a determinační kurzy, přednášky, setkání na bryologicko-lichenologických dnech apod.) a jednak lepší informovaností vydáváním zpravodaje naší sekce.

Dostáváte do rukou první číslo BRYONORY, zpravodaje, který by chtěl především zlepšit vzájemnou komunikaci a informovanost o naší jednotlivé i společné aktivitě, ale přinášet i některé informace ze světa týkající se činnosti bryologických a lichenologických sekcí zahraničních i mezinárodních, novinkách v oboru, zajímavostech apod. a zároveň informovat o naší činnosti v zahraničí.

Zpravodaj bude vycházet dvakrát ročně - na začátku a na závěr sezóny. Jako příloha Bryonory bude střídavě vycházet československá bibliografie lichenologická (lichá čísla) a bryologická (sudá čísla). Snahou bude co nejúplněji podchytnout práce čs. autorů publikované v ČSSR i v zahraničí od roku 1985, a to jak články odborné, tak i populární (kromě recenzí). Prosíme proto členy sekce o bezprostřední zasílání citací vlastních prací na adresu Z.Soldána (mchorosty) a J.Lišky (lišejníky). Vítány budou i citace publikovaných prací jiných autorů (např. nečlenů sekce).

Sekce i Bryonora budou naším společným cílem, a proto jejich náplň i koncepce se budou postupně měnit a - doufejme - zlepšovat. Chtěli bychom proto vyzvat členy sekce k účasti na této práci; redakční rada uvítá jak příspěvky a drobné zprávy (zajímavosti od nás i ze světa, zprávy o literatuře a akcích sekce, recenze, oznámení, výzvy, informace o zajímavých nálezech, výtažky - např. formou určovacího klíče - z monografií kritických taxonů atd.), tak i náměty, připomínky i výt-ky koncepční.

Pro název našeho zpravodaje jsme vybrali redové jméno lišejníku Bryonora, jež byl nedávno popsán (skupina *Lecanora castanea*). Nešlo nám však ani tak o konkrétní význam tohoto jména, ale spíše o jeho zvukomalebnost, vyjadřující symbolicky ideu naší sekce.

redakce Bryonory

XXX XXX XXX XXX XXX XXX XXX XXX XXX XXX

TECHNIKA ZBERU LIŠAJNÍKOV A MACHORASTOV V ŠPECIÁLNYCH PRÍPADOCH

V štátom uznanej bažantnici v katastri obce N. poľovník striehnúci na lišku výstrelom z brokovnice omylom smrteľne zranil botanika S.D. V jeho pozostalosti sa okrem iného našiel tiež rukopis, venovaný niektorým metodologickým otázkam zberu lišajníkov a machorastov. Napriek tomu, že elaborát morálne zastaralý a že nesúhlasíme s niektorými etickými postulátmi autora, rozhodli sme sa ho uverejniť. Jednému na poučenie, inému, ako napokon dokazuje osud autora, na výstrahu. Našťastie vďaka neustálej a neúprostnej korozii genofondu našich rastlín, je väčšina opisovaných kolíznych situácií dnes už takmer vylúčená. Ale čo, ak predsa?

V niektorých prípadoch nám naša stavovská botanická krkosť veľmi získavať materiál aj vtedy, ak podmienky na zber nie sú zvlášť priaznivé, ba niekedy sú aj veľmi nepriaznivé. Nemyslím tým pravda podmienky klimatické, ale sociálne. To znamená, že niekedy sa naše záujmy a záujmy iných sociálnych skupín ľahko môžu dostať do priameho antagonizmu. Za priehrdtie príkladov: zber v ŠPR alebo CHKO, v ovocnom sade, vinnohrade alebo na plantáži, zber na múroch sakrálnych pamiatok, plo-
toch, v parkoch, v okolí účelových budov, na zariadeniach plavebnej správy či na cintorínoch, nikdy nevyvolá nadšenie majiteľov a kompetentných orgánov. To všetko sú prípady, ktorým hovorím špeciálne.